

JEMY MALINY CAŁE LATO

Słupsk, 2017 r.

Malina należy do grupy gatunków z rodzaju *Rubus* L. Owoce odznaczają się pięknym, pełnym i intensywnym kolorem oraz łatwością odpadania od dna kwiatowego. Obecnie jest wiele różnych odmian maliny, które mogą przybierać barwy od ciemnej, purpurowej po bardzo jasną, żółtą. To krzewy pełne wartości odżywczych, o bardzo smacznych i zdrowych owocach. Właściwości prozdrowotne spowodowane są obecnością antocjanów, składników nadających owocom kolor czerwony czy purpurowy. Antocjany mają działanie przeciwutleniające i przeciwzapalne. Maliny zawierają także naturalny kwas salicylowy, obniżający temperaturę ciała i hamujący procesy zapalne, dlatego podaje się je przy przeziębieniu i w grypie, oraz w infekcjach bakteryjnych. Często przyrządzamy z nich sok na przeziębienia i jako środek wykrztuśny. Owoce malin spożywane świeżo są także wyjątkowo smaczne. Ostatnie badania wykazują, że owoce malin posiadają także działanie przeciwnowotworowe. Zawarty w malinach błonnik obniża poziom cukru i cholesterolu. Witamina C jest niezbędna do budowy kolagenu, który buduje tkankę łączną, usprawnia proces gojenia ran, do regeneracji złamań, chroni przed krwawieniem i powstawaniem sińców, pobudza system odpornościowy, ułatwia walkę z mikroorganizmami chorobotwórczymi. Nasiona malin mają właściwości antymiażdżycowe, także nasiona w suszonych i mrożonych owocach. Regularne spożywanie malin wzmacnia siłę obronną organizmu. Nawet mrożone maliny zachowują swoje właściwości. Jedząc maliny dbamy o zdrowie i urodę, dlatego sądzę, że warto wygospodarować trochę miejsca w naszym ogródku przydomowym dla uprawy tych roślin tym bardziej, że dostępne na rynku odmiany malin, sprawiają że owoce możemy spożywać w stanie świeżym jak najdłużej.

Obecnie uprawiając w ogródku odmiany maliny owocujące na pędach jednorocznych (tzw. maliny powtarzające) oraz maliny owocujące na pędach dwuletnich (tzw. malina letnia) można wydłużyć zbiór owoców świeżych od czerwca do października, a więc do 5 miesięcy. Od czerwca do lipca zbieramy owoce odmian letnich, takich jak np. Radziejowa, Laszka, Sokolnica i Benefis. A pod koniec lipca do października zbieramy owoce z odmian powtarzających, np. Polana, Polka, Poemat i Pokusa.

Należy zaznaczyć, że wymienione powyżej odmiany są polskimi odmianami wyhodowanymi w Sadowniczym Zakładzie Doświadczalnym w Brzeznej.

Oto przykłady zastosowań odpowiednich odmian:

RADZIEJOWA - odmiana letnia, owocuje na dwuletnich pędach, dojrzewanie owoców zaczyna najwcześniej z malin, już w drugiej połowie czerwca około 10 dni przed odmianą „Laszka”. Wzrost roślin jest średnio silny, pędy sztywne pokryte kolcami. Owoce są duże o stożkowym kształcie, wydłużone, jasnoczerwone, z połyskiem. Krzewy rosną stosunkowo silnie, a ich sztywne pędy są pokryte drobnymi kolcami. Liczbę pędów i odrostów korzeniowych określa się jako średnią. Pędy owoconośne nie są przy tym zbyt długie i mają krótkie międzywęzła. Owoce tej odmiany prezentują się bardzo atrakcyjnie - są duże, błyszczące i uformowane w wyrównane stożki. Mają ciepły, czerwony kolor oraz słodki smak i aromat. Duża zawartość antocyjanów i kwasów organicznych decyduje o ich wysokiej wartości przetwórczej. Ważną zaletą odmiany Radziejowa to jej wysoka odporność na choroby grzybowe, takie jak gnicie owoców i mączniak. Jest również tolerancyjna na zamieranie pędów.

Nie znosi jednak zbyt wilgotnych i ciężkich gleb – na takich podłożach rośliny szybko przestają owocować i obumierają.

„Odmiana Radziejowa”

LASZKA – owocowanie przypada na koniec czerwca, początek lipca. Wzrost roślin jest silny, pędy sztywne pokryte licznymi mało agresywnymi kolcami. Owoce odmiany 'Laszka' są duże lub bardzo duże, wydłużone, żywo-czerwone z niewielkim omszeniem, bardzo smaczne i atrakcyjne. Mają długi okres trwałości po zbiorze, są też mało podatne na uszkodzenia w czasie transportu. Obfity plon owoców najwyższej jakości uzyskuje się przy optymalnych warunkach uprawy, tj. niewielkim zagęszczeniu pędów, właściwym nawożeniu i odpowiedniej glebie. Odmiana polecana również do uprawy pod osłonami. Wymaga ochrony przed przędziorkami i mszycami.

„Odmiana Laszka”

SOKOLICA - nowa odmiana letnia wychodowana w Brzeznej, owocuje na dwuletnich pędach we wczesnym terminie podobnie jak odmiana Laszka. Wzrost roślin jest średnio silny, pędy sztywne pokryte nielicznymi kolcami. Owoce Sokolicy nie są duże, ale są bardzo smaczne i jędrne. Mają kształt ściętego stożka i jasnoczerwony kolor z lekkim połyskiem. Odmiana ta dobrze owocuje, plony ma nieco większe niż Radziejowa. Termin dojrzewania jej owoców przypada na koniec czerwca lub początek lipca. Zaletami odmiany Sokolica są walory smakowe

i wytrzymałość owoców na transport oraz stosunkowo wysoka odporność roślin na mróz. Odmiana ta spełnia zatem główne warunki, które decydują o jej wartości do uprawy. Sokolicę na działkach można polecić zwłaszcza do sadzenia w osłonach, ponieważ w tych warunkach można przyspieszyć dojrzewanie jej owoców nawet o 3 tygodnie.

„Odmiana Sokolica”

BENEFIS - późniejsza odmiana letnia, wzrost roślin jest silny. Pędy są bez kolców, sztywne, łukowato wygięte u wierzchołka. Dwuletnie pędy wydają silne, długie pędy owoconośne o bardzo dużym owocowaniu. Owoce są duże, stożkowate, ciemnoczerwone z niewielkim nalotem. Odmiana jest mało podatna na przemarzanie. Jest też słabo porażana przez choroby powodujące zamieranie pędów i gnicie owoców. Odmiana Benefis jest przydatna w uprawie deserowych owoców ze względu na wysoką plon oraz wielkość owoców. Ze względu na późniejszy termin dojrzewania owoców może być wykorzystana do wydłużenia spożycia świeżych owoców odmian malin owocujących na dwuletnich pędach. Wysoka zawartość związków biologicznie czynnych w owocach, a zwłaszcza antocyjanów świadczy o przydatności zdrowotnej tej odmiany. Owoce nadają się również do mrożenia.

„Odmiana Benefis”

Po zakończeniu owocowania malin owocujących na pędach dwuletnich (maliny letnie) w owocowanie wchodzi maliny owocujące na pędach jednorocznych (maliny jesienne). Oto odmiany polskie wychodowane w Zakładzie w Brzeznej:

POLANA - odmiana powtarzająca, ale owocuje głównie na tegorocznych pędach, wymaga stanowiska słonecznego, gleby żyznej i próchnicznej. Jest to odmiana bardzo plenna, dojrzewanie owoców na tegorocznych pędach rozpoczyna się w drugiej dekadzie sierpnia, wzrost rośliny jest silny, pędy pokryte są małymi kolcami. Owoce o średniej wielkości lub duże, szeroko stożkowate, mocno czerwone z połyskiem, bardzo smaczne. Owoce zachowują swoje walory smakowe po zamrożeniu. Nadają się także na soki, galaretki, konfitury i wina. Odmiana polecana zarówno do uprawy towarowej jak i na działkach.

”Odmiana Polana”

POLKA - odmiana powtarzająca, ale owocuje głównie na tegorocznych pędach. Dojrzewanie owoców rozpoczyna się z końcem lipca i trwa trzy miesiące. Roślina wytwarza kilkanaście wyrównanych pędów o wysokości około 1,5 m z nielicznymi kolcami. Owoce są duże lub średnie, lekko wydłużone jasnoczerwone z połyskiem, charakteryzują się dużą trwałością pozbiorną. Odmiana deserowo-przetwórcza. Podczas uprawy trzeba jednak uważać, ponieważ pod koniec owocowania pędy mogą się pokładać pod ciężarem malin. Można uprawiać w szklarniach i tunelach foliowych, bądź przez okrywanie włókniną w gruncie, polecana w uprawie amatorskiej i towarowej.

”Odmiana Polka”

POEMAT - odmiana powtarzająca owocowanie, dojrzewanie owoców na tegorocznych pędach rozpoczyna się w drugiej połowie sierpnia. Roślina charakteryzuje się silnym wzrostem i sztywnymi pędami z nielicznymi kolcami. Owoce są średniej wielkości, o kształcie szeroko stożkowatym, lekko ściętym, jasnoczerwone z niewielkim połyskiem, o atrakcyjnym wyglądzie, wysokiej jędrności i są bardzo smaczne. Odmiana deserowo - przetwórcza.

”Odmiana Poemat”

POKUSA - odmiana powtarzająca, ale owocuje głównie na tegorocznych pędach w drugim tygodniu sierpnia. Rośliny rosną raczej silnie. Pędy niewyrównane, niektóre osiągają długość nawet do 2 metrów, sztywne, łukowato wygięte, kolce małe, nieliczne. Owoce bardzo duże, sercowate, czerwone do ciemnoczerwonych, niekiedy ze względu na wielkość owoców zwana królową malin. Przy tym są mało aromatyczne, nadają się jednak do mrożonek i do deserów, a do bezpośredniego spożycia tylko dlatego, ponieważ przed mrozami są to praktycznie ostatnie owoce malin.

”Odmiana Pokusa”

Tabela: Przykładowy dobór odmian maliny w celu uzyskania owoców od czerwca do października.

Miesiąc	Czerwiec			Lipiec			Sierpień			Wrzesień			Październik		
Dekada	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
RADZIEJOWA		■	■	■											
LASZKA			■	■	■										
SOKOLICA			■	■	■										
BENEFIS				■	■	■									
POLANA						■	■	■	■	■	■	■			
POLKA							■	■	■	■	■	■			
POKUSA								■	■	■	■	■	■	■	
POEMAT							■	■	■	■	■	■			

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów z Internetu oraz Zakładu Doświadczalnego Instytutu ogrodnictwa w Brzeznej.